

Mr. **SPEAKER**.—There is one difficulty. In all these resolutions there is no sense of urgency and therefore, they do not satisfy the conditions laid down in Rule 148. They are not of recent occurrence. Still I do not want to throttle discussion. At the same time, I do not want the rule to be flouted. If any hon. Member moves for the suspension of operation of Rule 148, I shall immediately give my consent.

Suspension of rule 148 for discussion of the Resolutions re: the River Projects.

Sri S. **SIVAPPA**.—Under Rule 322, I move that Rule 148 (iv) be suspended for discussion of the Resolutions under advertence.

Mr. **SPEAKER**.—The question is :

“That under Rule 322, Rule 148(iv) be suspended to enable discussion of resolutions pertaining to Cauvery and Upper Krishna Waters.”

The motion was adopted.

Mr. **SPEAKER**.—There are a number of resolutions. One of them relates to the utilisation of the Cauvery water and the remaining four or five resolutions given notice of by Sriyuths : V. N. Patil, Siddiah Kasimath, N. A. Channe Gowda and a few other relate to Krishna and Godavari waters. All these resolutions are inter-related and so I shall allow a day for the discussion of all these resolutions.

Sri H. M. **CHANNABASAPPA**.—The resolutions that have been tabled in respect of Krishna, in respect of Cauvery and also the resolution tabled by me go together.

Mr. **SPEAKER**.—As regards the hon. Member's resolution I have one difficulty in admitting it. It pertains to the report of the Technical Committee. The Chair cannot act on copy of report which is not an authorised one. In view of the fact that other resolutions are there and hon. Members can discuss about it, is not necessary to take it up.

Sri H. M. **CHANNABASAPPA**.—I am coming to your point. I gave the motion last Friday and it was open to the Government to have supplied the report to you. Obviously, it has not been done and the Chair has not been supplied with it and I do not know whether the Chair called for it. In view of the fact that a discussion on the Cauvery Projects is going to be taken up and the purpose of my motion is the same and the report of the committee also expresses the same idea that the projects should be taken up before 1974. I have no objection.

3-00 P. M.

Mr. SPEAKER.—The notice given by the hon. Member Sri Channabasappa is dropped.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I am on a point of order. The Chair has just now given the ruling and I am not questioning it. It has admitted the motions pertaining to Krishna and Cauvery after suspending rule 148 (4). The motions pertaining to Cauvery and Krishna have to be taken up separately and I am not worried as to which should be taken up first. The problems of two basins are quite different and the House is quite anxious to understand the different problems in detail. We want to know what are the problems of Cauvery and Krishna basins and we want a categorical statement on Cauvery. Therefore a separate discussion will have to take place and separate assurance from the Government is necessary. According to rule 148 also, such motions should raise one definite issue. Krishna and Cauvery cannot be one issue. I think I am correct in raising this. Anyway the Speaker has admitted both the motions and I request the Speaker that one of the motions may be taken up today and the other motion the next day.

Sri V. N. PATIL.—The Krishna and Cauvery issues deal with the sharing of riparian rights and we are interested in discussing them together.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to add one word. The House is interested in the irrigation development in both the basins. The issues will have to be clinched. The motion pertaining to Cauvery deals with the idea that before 1974 some of the projects must be taken up and completed. A decision will have to be taken on that issue by this House. Again I am told that there is another motion a decision on which also has to be taken. Therefore if we commence discussion on the issues pertaining to the Cauvery and the issue pertaining to the Krishna it may be all right but at the time if we want to take a decision or put the matter to the vote of the House, they will have to be dealt with separately. Therefore, I submit there is some force in what the hon. member Sri Nanje Gowda has stated. We are happy that the Chair is in a mood to allow discussion on both the issues. I am grateful, the House is grateful and the State is also grateful. I submit that these motions may be put separately. Otherwise the issues cannot be clinched. I hope the Chair will see the force of my argument. I am anxious that this should not end in a fiasco. I therefore request the Chair to kindly allot separate times, whatever time we have at your disposal, for these issues, so that each motion may be discussed on its merit.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I am at a loss to know where exactly I stand. The Chair have been pleased to say that the resolutions are admitted. I suppose you Sir, would be fixing up some time for discussion of this resolution. Even though these resolutions are not before the House, certain other aspects arising out of those resolutions are being discussed in preference to the agenda that is before the House.

Mr. SPEAKER.—I am aware of it. Of course, we shall proceed immediately with the agenda. Since one or two points are raised, I shall give my ruling. I understand that one motion pertains exclusively to Cauvery and the other motion includes Cauvery, Krishna and Godavari also. The issue of Cauvery is common in both the motions. All of us are agreed about the need to take up irrigation projects in our State. There is no difficulty in considering and discussing both the motions together. For the sake of economy of time we should do it. As suggested by the hon. Member they will be put to vote separately.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ತರುತ್ತೇವೆ? ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಇಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವು ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತರುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ರೂರಸ್ ನೇಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ನೀರಿನ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿನದಿ ನೀರಿನ ವಿಚಾರ ಎರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಬೆರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದೀ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೇರೆ. ಕಾವೇರಿ ನದೀ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಬೇರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈ ಜರಾಶಯಗಳೆಲ್ಲಾ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವಂತೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾವಾಗ? ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಯಾವಾಗ? ತಮಗೆ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ 10 ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಒಂದೇ, ಈ ದಿವಸ ಕೊಟ್ಟರೂ ಒಂದೇ ಅನ್ನುವಂತಾಯಿತು. ಕೊನೆಗಾದರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಚುಮುಕಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I have already given my ruling that there is no difficulty in discussing the matters together. The Government will give separate answers and the motions will be put to vote separately.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ವಿಷಯಗಳು ಎರಡೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿವೆ. ತಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ದಿವಸ ಕಾವೇರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಎರಡಕ್ಕೂ ಅಂತರವಿದೆ. ಒಂದೇ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ.—ಒಂದು ಸಾರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಮತ್ತು ಈ ಚರ್ಚೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಗೊಂದಲವಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಗೊಂದಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ದಿವಸ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅವನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಅವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೇನೋ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾ ಗೇರೇಬೇರೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು 8-10 ದಿವಸಗಳ ಮೊದಲೇ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಇದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದೂ ನಹ ಇಲ್ಲ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು 50 ಜನರು ರುಜುಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡದೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ಗೊಂದಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಚರ್ಚೆ ಸಮನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು? ಹಿಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ದಿವಸ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ತಾವು ಪುನರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಮ್. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಆ ರೀತಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 148 (1) ರ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಒಂದು ಡೆಪುಟಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ರೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಕಾವೇರಿನವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಇಂತಿಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಇಂತಿಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಇದು ಸಬ್‌ಸ್ಟ್ರಾಕ್ಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್. ಈ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ವಿಷಯ. ತಾವು ಅದನ್ನು ಆರ್ಟಿಕ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಆರ್ಟಿಕ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಒಂದು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇನ್ನೊಂದು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸೇರಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ವಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ನಾನು ಕೃಷ್ಣಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಕಾವೇರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನದಿಯ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಇರಿಗೇಷನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇನ್ ಮೈನರು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ. ಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಒಂದು, ಕೃಷ್ಣಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಒಂದು. ಎರಡನ್ನೂ ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಘರ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಒಂದು ಇಶ್ಯೂ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಪರ್ಫೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ, ಅದರಮೇಲೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ ಅಂದರೆ, ಅದು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

MR. SPEAKER.—I have fully understood the hon. Members. There is one motion exclusively relating to Cauvery Basin and there are half a dozen motions relating to Cauvery, Krishna and Godavari basins. According to the Hon. Member's suggestion on the first day the motion on Cauvery Basin may be discussed, and the second motion may be taken up separately. Hon. Members may think about it. There will not be any confusion. The Hon. Minister will reply to the debate on both the motions and as suggested by the hon. Member Sri Channabasappa, I shall see that both the motions are put to vote separately. So, let the matter be taken as closed. I shall call the hon. Members to my chamber as regards the allotment of days for discussion.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇಂತಿಂಥದನ್ನು ಇಂತಿಂಥ ಕಾಲದವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಗೊಂದಲವಾಗುತ್ತದೆ.

SRI S. SIVAPPA.—The Chair has agreed to take votes on the two motions separately and my friends want that time should be allocated to the two motions in such a way that there will be two separate decisions.

Notice of Adjournment motion re: Strike by the Students of the Bangalore University

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಹಾಗೂ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರೂ ಸೇರಿ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವೈತಿಕ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮಿಗೆ ಕಳುಹಿ